

สุดา หัสสภานุ : คำเรียกขานในภาษาจีนแต้จิ๋วที่ใช้โดยคนไทยเชื้อสายจีนในเขาวราช.

(ADDRESS TERMS IN TEOCHIU USED BY SINO THAIS IN YAOWARAT)

อ. ที่ปรึกษา: รศ.ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 102 หน้า. ISBN 974-17-2462-4.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบของคำเรียกขานในภาษาจีนแต้จิ๋วที่ใช้โดยคนไทยเชื้อสายจีนในเขาวราช และศึกษาอิทธิพลของความสัมพันธ์แบบต่างๆ ระหว่างผู้พูดผู้ฟังที่มีต่อการใช้คำเรียกขาน รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของคำเรียกขานกับอายุของผู้พูด ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยวิธีการสังเกตการณ์สนทนาของคนไทยเชื้อสายจีนในเขาวราช

ผู้วิจัยพบว่าคำเรียกขานในภาษาจีนแต้จิ๋วประกอบด้วยส่วนประกอบ 2 ส่วนคือ ส่วนแรกที่อยู่ปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ได้ ได้แก่ คำนำหน้า คือ /?a:/ อีกส่วนเป็นส่วนที่ต้องมีเสมอ ได้แก่ สรรพนาม คำเรียกญาติ อาชีพ/ตำแหน่ง หรือ ชื่อ

รูปแบบคำเรียกขานที่พบมี 13 รูปแบบ เป็นรูปแบบที่ไม่มี /?a:/ ปรากฏเป็นส่วนประกอบนำหน้า 7 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบเดี่ยวดังที่กล่าวแล้ว 4 รูปแบบ และรูปแบบผสม 3 รูปแบบคือ สรรพนาม+ชื่อ คำเรียกญาติ+ชื่อ และ อาชีพ/ตำแหน่ง+ชื่อ ที่เหลือเป็นรูปแบบผสมที่มี /?a:/ ปรากฏเป็นส่วนประกอบนำหน้าอีก 6 รูปแบบ ทั้งนี้ไม่พบ /?a:/ ปรากฏนำหน้า อาชีพ/ตำแหน่ง+ชื่อ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง 3 แบบ ได้แก่ ความสัมพันธ์แบบสมมูล แบบไม่สมมูล และแบบเป็นกลางพบว่า คำเรียกญาติ ใช้เป็นคำเรียกขานมากที่สุดในความสัมพันธ์แบบไม่สมมูล (ระหว่างญาติผู้ใหญ่กับญาติผู้น้อย) และในความสัมพันธ์แบบเป็นกลาง (ระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ) สำหรับในความสัมพันธ์แบบสมมูล (ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน) ชื่อ เป็นคำเรียกขานที่ใช้มากที่สุด รองลงมาคือ คำเรียกญาติ ผู้วิจัยสรุปว่าการใช้คำเรียกขานดังกล่าวมีความเคารพและความสนิทสนมเป็นปัจจัยกำหนด กล่าวคือ หากผู้พูดรู้สึกสนิทสนมกับผู้ฟังมากจะใช้ ชื่อ เป็นคำเรียกขาน แต่ถ้าผู้พูดรู้สึกเคารพผู้ฟังมากจะใช้ คำเรียกญาติ เป็นคำเรียกขาน

จากการศึกษาการใช้คำเรียกขานตามอายุของผู้พูดทำให้เห็นว่าแนวโน้มการใช้รูปแบบคำเรียกขานที่มีคำนำหน้า /?a:/ เป็นส่วนประกอบมีจำนวนลดลงในผู้พูดอายุน้อย แสดงว่าผู้พูดอายุน้อยให้ความสำคัญกับการใช้คำนำหน้า ลดน้อยลง สำหรับเรื่องอิทธิพลของภาษาไทยที่มีต่อภาษาจีนแต้จิ๋ว ผู้วิจัยพบว่าการใช้คำเรียกขานในผู้พูดอายุน้อยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยมากกว่าการใช้คำเรียกขานในผู้พูดอายุมาก ซึ่งแสดงออกโดยการรับรูปแบบคำเรียกขานไทยเข้ามาใช้ เช่น สรรพนาม และ สรรพนาม+ชื่อ

ภาควิชา.....ภาษาศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....ภาษาศาสตร์..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2545